



**IZVJEŠĆE O OSTVARENJU GODIŠNJEG PLANA IMPLEMENTACIJE INTEGRIRANE  
STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE ŽEPČE 2018.-2027. ZA 2022. GODINU**

Veljača, 2023.

## IZVRŠNI SAŽETAK

Izvešće o implementaciji Integrirane Strategije razvoja općine Žepče (2018-2027) ima za cilj da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o realizaciji strateških prioriteta ekonomskog, društvenog razvoja i zaštite životne sredine, u okviru definiranih sektorskih ciljeva.

Ovo izvješće odnosi se na implementaciju strateških, odnosno sektorskih ciljeva tj. prioriteta projekta u 2022. godini, koji se, po MiPRO metodologiji planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije strategije.

Nositelj izrade trogodišnjeg Plana implementacije (1+2) kao i izvješća je Razvojna agencija Žepče, koja u općini Žepče obavlja funkciju Jedinice za upravljanje razvojem (JURA). Izvješće je pripremljeno u suradnji sa predstavnicima svih općinskih službi, javnih ustanova i poduzeća, NVO organizacija.

Za planski period Implementacije strategije 1+2 2022-2024. godine Akcionim planom je ukupno planirano 38 projekata, dok u 2022. godini ukupno započinje/nastavlja sa implementacijom 26 projekata od kojih je 11 završeno, u okviru tri strateška prioriteta za razvoj općine. Za realizaciju ovih projekata planirano je ukupno **1.386.251,00 KM**. Za realizaciju po sektorima predviđeno je; za ekonomski sektor **501.851,00 KM**, društveni sektor **318.400,00 KM**, i sektor okoliša **566.000,00 KM**.

U pogledu ključnih prioriteta i fokusa za prethodnu 2022. godinu, Općina je realizirala nekoliko prioriteta projekta: nastavljene su aktivnosti na izgradnji središnje osnovne škole u Žepču; nastavljeno na aktivnostima proširenja gradskog vodovoda, unaprjeđenja plastične proizvodnje, nastavljene su aktivnosti na razvoju poduzetničkih zona, poticanju poduzetničkog duha i inicijativa mladih, te brojne druge. Realizacijom ovih ključnih prioriteta općina je radila na unapređenju poslovnog ambijenta i promociji općine za razvoj biznisa i stvaranju preduvjeta za razvoj poslovnih zona. Tijekom 2022. sa implementacijom su završili prekogranični projekt centrikomNET koji je implementiran do druge polovine 2022. godine sa partnerima iz Republike Hrvatske i Crne Gore i transnacionalni projekt CreativeWear financiran u sklopu INTERREG MED programa, dok su sa implementacijom započeli projekti „Obuka za poslodavca (T4E)“ financiran od strane Međunarodne organizacije rada – ILO i projekt „Tri grada tri parka prirode“ financiran od strane GIZ-a koji sa implementacijom nastavljaju u 2023.

U narednom periodu Općina Žepče će ulagati dalje napore kako bi se svi planirani projekti mogli što bolje i kvalitetnije implementirati.

U Centru poslovnih kompetencija Žepče, koji je odjel Razvojne agencije Žepče tijekom 2022. godine kao i prethodnih godina, nastavljene su aktivnosti organizacije obuka za dugoročno nezaposlene osobe, nezaposlene osobe iz kategorije mladih i žena, osoba sa invaliditetom, zaposlenike iz privatnih kompanija i privrednike, iz oblasti specijaliziranih softvera, marketinga, upravljanja tržištima, poslovne edukacije i dr.

Što se tiče izgradnje institucionalnih kapaciteta za učinkovito upravljanje razvojem, općina je tijekom 2022. godine, kao što je i ustaljena praksa, dodatno unaprijedila svoj rad i kapacitete upravljanja razvojem. Poslove JURE (Jedinice za upravljanje razvojem) obavlja Razvojna agencija Žepče koja u uskoj suradnji sa općinskim službama treba da realizira akcione planove Integrirane strategije razvoja i Programa kapitalnih investicija općine Žepče. Preporuka je da se u općinskim službama dodatno izgrade kapaciteti za praćenje realizacije planova službi a koji su direktno povezani sa strateškim dokumentima Općine.

Kada je riječ o zaključcima i korektivnim akcijama u pogledu prethodne godine, najveće prepreke ili teškoće, su se odnosile na angažman ključnih dionika na osiguranju neophodnih sredstava i realizacije strateških projekata, te potrebe za praćenjem i upravljanje razvojem, što upućuje da će u narednom periodu biti neophodno kontinuirano raditi na unapređenju znanja svih sudionika u planiranju i implementaciji kako bi se projekti što učinkovitije realizirali.

Temeljem člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06, 51/09), a u vezi sa čl.27. stav 1. i 37. stav 3. Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 32/17) i 9. Uredbe o izradi strateških

dokumenata („Službene novine Federacije BiH“, broj 74/19), Općinsko vijeće Žepče je 21.12.2021. donijelo, Odluku broj: 01-04-217/21 o pristupanju reviziji Integrirane strategije razvoja općine Žepče 2018 – 2027.

U procesu revizije Strategije primjenjivat će se načela razvojnog planiranja i upravljanja razvojem iz čl. 4. Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine i Poglavlja II podnaslova a) Principi izrade strateških dokumenata u Federaciji BiH Uredbe o izradi strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Sukladno navedenom, a po usvajanju revidirane Strategije, od 2023. godine prilikom izrade akcionog plana i izvješće o implementaciji, koristit će se novi zakonom propisani obrasci i forme.

## 1. UVOD

Integriranu Strategiju razvoja općine Žepče 2018-2027. godine izradio je Općinski razvojni tim u periodu srpanj/juli 2017. – prosinac/decembar 2017. godine, u okviru Projekta lokalnog integriranog razvoja (LIR), u suradnji sa općinom Žepče. Nositelj izrade strategije je bila Razvojna agencija Žepče d.o.o.

Strategija razvoja općine Žepče usvojena je na 14. sjednici Općinskog vijeća koja je održana 28.02.2018. godine. Kao operativni instrument za realizaciju strategije, općina priprema trogodišnji plan implementacije (1+2) svake godine od usvajanja strategije. Općinsko vijeće Žepče donijelo je 31.01.2012. godine Zaključak broj: 01-02-28/12 kojim se usvajaju „Smjernice za provedbu i praćenje Strategije razvoja općine Žepče“ – Procedura vođenja i korištenje Baze projekta općine Žepče. Razvojna agencija Žepče je određena kao implementacijska jedinica za općinu Žepče, sa zadaćom da rukovodi procesom monitoringa, evaluacije i izvještavanja o provođenju Strategije razvoja općine Žepče (Odluka o osnivanju Razvojne agencije Žepče, br. 01-02-6-2010, od 05.01.2010., čl. 8, i Statut Razvojne agencije Žepče, čl.7).

Projekti koji se nalaze u Planu implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2) osim što su u skladu sa najvažnijim strateškim općinskim dokumentom – Integriranom strategijom razvoja općine Žepče 2018-2027, usklađeni su i sa drugim, sektorskim, strateškim dokumentima koje su izrađeni za općinu Žepče. To su: Program kapitalnih investicija 2020. – 2024.; Lokalni akcioni plan zapošljavanja općine Žepče 2016. – 2019.; Strategija za mlade općine Žepče 2016. – 2020.; Akcioni plan zaštite okoliša općine Žepče 2012 – 2017; Gender akcioni plan 2020-2024.

U cilju kvalitetne izrade godišnjeg Izvješća o implementaciji Plana za 2022. godinu, vršeno je kontinuirano prikupljanje podataka, odnosno mjerljivih indikatora izvršenja aktivnosti, putem općinskih službi i predlagatelja projekta. Prikupljeni podaci su analizirani i objedinjeni, povezani s ciljevima, prioritetima i mjerama Općinske razvojne strategije, odnosno prema područjima razvoja. Izvješće ima za cilj prikazati provedene razvojne mjere u 2022. godini s ciljem ocjene postizanja strateških ciljeva i prioriteta razvoja utvrđenih u općinskoj razvojnoj strategiji, radi utvrđivanja relevantnosti predviđenih strateških prioriteta.

Ukupan broj planiranih projekata u Planu implementacije strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2), 2022. – 2024., je 38. Tijekom 2022. godine odobrena su tri nova projekta koja nisu bila planirana u Akcionom planu za 2022, a čija je implementacija počela u 2022, te je tako ukupan broj projekata koji sa implementacijom počinju / nastavljaju se u 2020. godini je 26, od kojih je 11 završilo sa implementacijom. Preostalih 15 projekata sa implementacijom počinju u narednim godinama.

**Od ukupno 38 projekata koji su Akcionim planom predviđeni da počnu sa realizacijom u 2022. godini tj da se nastave iz prethodnih godina, u okviru strateških ciljeva planirano je slijedeće:**

- **SC 1. Razvijeno gospodarstvo i poljoprivreda – predviđeno je 10 projekata,**
- **SC 2. Unaprijeđen kvalitet života i sigurnost građana – predviđeno je 15 projekata;**
- **SC 3. Povećana energetska učinkovitost i unaprijeđena zaštita okoliša – predviđeno je 13 projekata.**

Ukupna vrijednost planiranih novčanih sredstava za realizaciju projekata iz Akcionog plana za 2022. godinu iznosi **1.386.251,00 KM**. Analizirajući odnos vrijednosti planiranih projekata u 2022. godini koja iznosi **1.386.251,00 KM**, u odnosu na ukupno uložena sredstva u 2022. godini **2.633.821,19 KM** dolazimo do podatka da je postotak implementacije Akcionog plana u 2022. godini **190 %**.

## 2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

### 2.1. Vizija

Integriranom strategijom razvoja općine Žepče za period 2018. – 2027. godine, definirana je sljedeća vizija:

*Žepče je poduzetna zajednica obrazovanih, inovativnih i ekološki osviještenih građana, koja na optimalan način spaja tradiciju i suvremene mogućnosti, uvažavajući principe održivog razvoja i unaprjeđenja kvaliteta života i gradi temelje za odgovorno partnerstvo u razvoju centralne BiH, zajedno sa dijasporom.*

### 2.2. Strateški ciljevi

Integriranom Strategijom razvoja općine Žepče za period 2018. – 2027. godine, definirana su 3strateška cilja:

**Strateški cilj 1:** Razvijeno gospodarstvo i poljoprivreda

**Strateški cilj 2:** Unaprijeđen kvaliteta života i sigurnost građana

**Strateški cilj 3:** Povećana energetska učinkovitost i unaprijeđena zaštita okoliša

### 2.3. Sektorski ciljevi

Strateški prioriteti za razvoj općine su: ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita životne sredine. U okviru ovih sektora, definirani su sljedeći ciljevi:

#### Ekonomski razvoj

**Sektorski cilj 1:** Razvijen sektor mikro, malih i srednjih poduzeća do 2022.g.

**Sektorski cilj 2:** Povećan plasman poljoprivrednih proizvoda na tržište do 2022.g.

#### Društveni razvoj

**Sektorski cilj 1:** Unaprijeđena zdravstvena i socijalna sigurnost građana do 2022.g.

**Sektorski cilj 2:** Smanjeni rizici od katastrofa do 2023.g.

**Sektorski cilj 3:** Do 2020.g. svi mladi imaju ravnopravan pristup osnovnom i srednjem obrazovanju usklađenim sa potrebama tržišta rada.

**Sektorski cilj 4:** Poboljšani sportsko-kulturni sadržaji i učinkovitost lokalne uprave do 2022.g.

#### Sektor zaštite i unapređenja okoliša

**Sektorski cilj 1:** Unaprijeđena vodovodna i kanalizaciona infrastruktura do 2022.g.

**Sektorski cilj 2:** Unaprijeđen sustav upravljanja krutim otpadom do 2022.g.

**Sektorski cilj 3:** Unaprijeđena energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije do 2022.g.

### 2.4. Ključni planirani prioriteti i fokusi za promatrani godišnji period (2022. godina)

#### Ključni prioriteti ekonomskog razvoja

Analizom je utvrđeno da se gospodarski razvoj općine Žepče i dalje bazira na poslovnim inicijativama mikro, malih i srednjih poduzeća, obrta i razvoju poljoprivredne proizvodnje. U tom kontekstu, Općinski razvojni tim definirao je sljedeće fokuse gospodarskog razvoja:

- Unapređenje postojećih i uvođenje novih administrativnih usluga potencijalnim investitorima, kao i uspostavljanje mehanizma upravljanja poslovnim zonama i proširenjem istih.
- Organiziranje gospodarskih foruma i uspostavljanje prijenosa znanja i vještina i zajedničke investicije dijaspore s privatnim sektorom (uključujući i formiranje centra kompetencija).
- Razvijati poljoprivredu kroz jačanje konkurentnosti domaćeg proizvoda, što podrazumijeva jačanje njihove tržišne pozicije kroz povećanje kvaliteta i obima poljoprivredne proizvodnje, gdje općina i

razvojna agencija pružaju sustavnu podršku kroz poljoprivredne savjetodavne servise, uspostavu mreže prognoznih stanica za poljoprivredu i organiziranjem poljoprivrednog sajma.

- Jačanje sistema cjeloživotnog obrazovanja kao važnog faktora podrške razvoju konkurentnosti MSP sektora.

### **Ključni prioriteti društvenog razvoja**

Izrada Sektorskog plana društvenog razvoja općine Žepče urađena je na temelju socio-ekonomske analize, vizije razvoja i strateških ciljeva, kao i analize snaga, slabosti, prilika i prijetnji u sektoru društvenog razvoja. Fokusi društvenog razvoja općine Žepče za naredni period su:

- Jačanje kapacitete organizacija civilnog društva za privlačenje donatorskih sredstava i na taj način stvoriti preduvjete za poboljšanje sportsko-kulturnih sadržaja.
- Poboljšanje sportske i kulturne infrastrukture, vodeći se principima obnove i izgradnje „na bolje“ kako ne bi pojačali rizik od prirodnih i drugih opasnosti.
- Unapređenje učinkovitosti lokalne uprave u cilju kvalitetnijeg i učinkovitijeg pružanja usluga građanima.
- Unaprjeđenje kvaliteta života lokalnog stanovništva kroz poboljšanje usluga iz oblasti zdravstva i socijalne zaštite, posebice za građane koji se nalaze u trećoj životnoj dobi.
- Poboljšanje uvjeta školovanja učenika osnovnih i srednjih razreda.
- Unaprjeđenje nastavnog programa za srednjoškolce koji će odgovoriti potrebama tržišta rada.
- Jačanje kapaciteta lokalne zajednice za smanjenje rizika od katastrofa, prvenstveno u segmentu mapiranja klizišta i deminiranja poljoprivrednog/šumskog zemljišta
- Jačanje kapaciteta civilne zaštite za prevenciju i pravovremeni odgovor na katastrofe i nesreće uzrokovane prirodnim i drugim opasnostima.
- Jačanje rodne ravnopravnosti u svim sferama života u Općini Žepče

### **Ključni prioriteti razvoja okoliša**

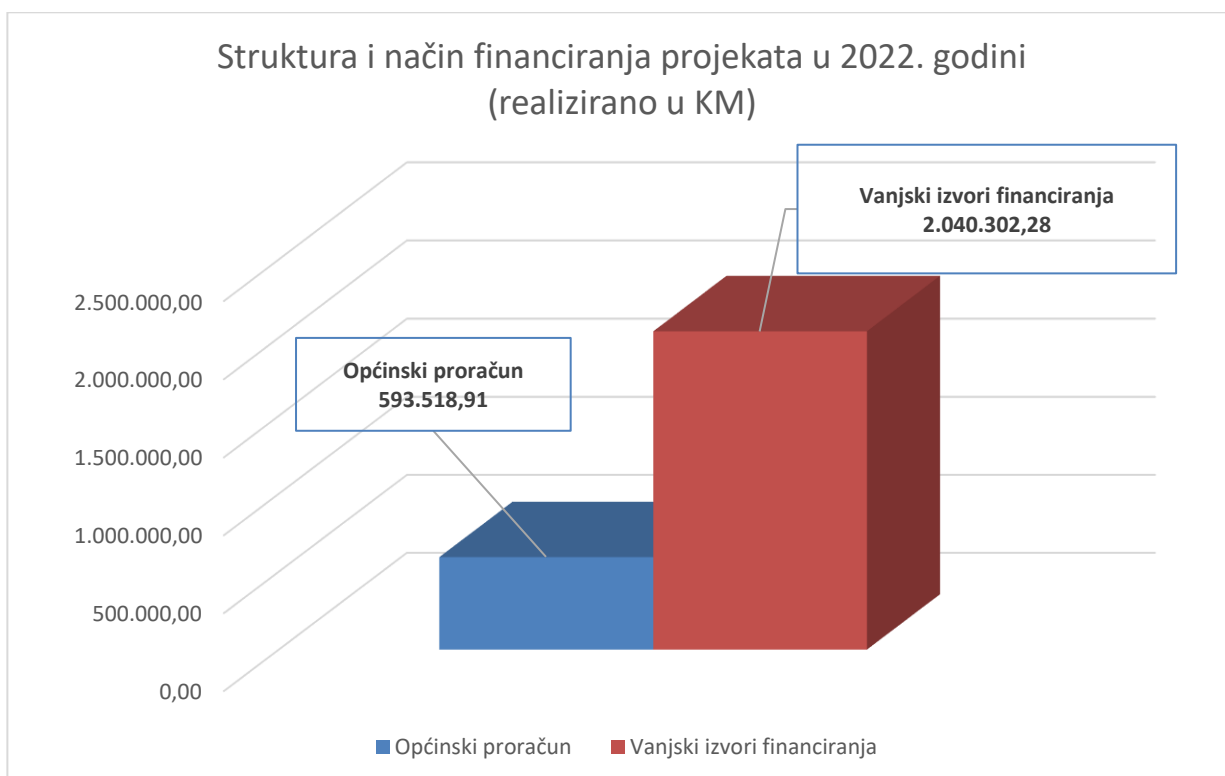
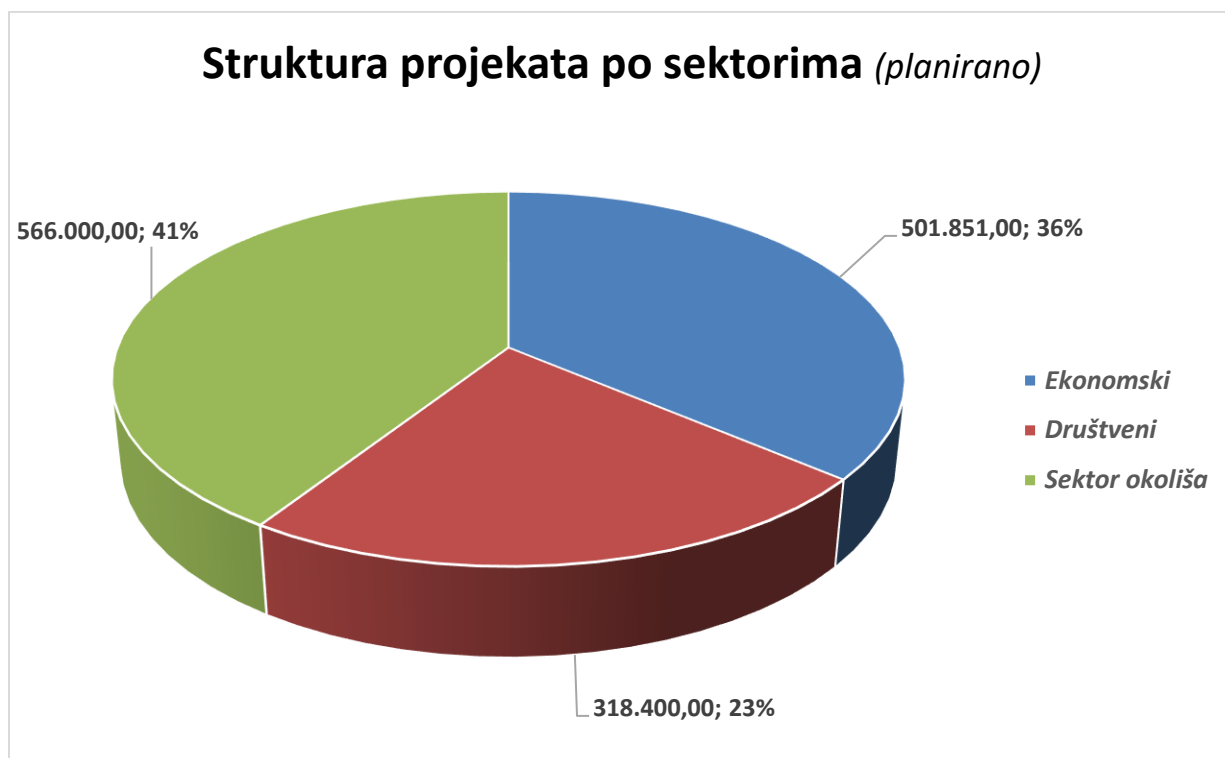
Izrada Sektorskog plana zaštite okoliša općine Žepče urađena je na temelju socio-ekonomske analize, vizije razvoja i strateških ciljeva kao i analize snaga, slabosti, prilika i prijetnji u sektoru zaštite okoliša. Fokusi razvoja sektora zaštite okoliša općine Žepče za naredni period su:

- Iskoristiti razvojne fondove domaćih i međunarodnih organizacija i mogućnost dobivanja kreditnih sredstava i sanirati, unaprijediti i dodatno izgraditi vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu čime će se povećati pokrivenost stanovništva i privrednih subjekata kvalitetnom pitkom vodom i odvodnjom i tretmanom otpadnih voda.
- Iskoristiti dostupnost međunarodnih razvojnih sredstava i uvesti sistem selektivnog prikupljanja otpada što će smanjiti količine otpada koji se odvozi na regionalnu sanitarnu deponiju. Iste izvore financiranja iskoristiti za sanaciju lokalne deponije i unaprjeđenje odvoza miješanog krutog otpada čime će se pokriti veći broj stanovnika sa uslugama odvoza smeća.
- Primjenom mjera EE u javnoj rasvjeti i javnim objektima, smanjiti potrošnju energenata (neobnovljivih izvora energije) koji imaju negativan utjecaj na kvalitetu zraka ali i na druge segmente životne sredine. Prilikom primjene mjera EE (utopljanja) u javnim objektima voditi se principom „obnova na bolje“ i primijeniti adekvatne materijale i mjere koji direktno utiču na smanjenje rizika od prirodnih i drugih opasnosti (hidrantski sistemi, vodootporna fasada i stolarija, automatski sistemi za gašenje požara itd.).

## **2.5. Zbirni pregled prioritetnih projekta i okvira za njihovo financiranje obuhvaćenih „Planom implementacije 1+2, 2022. – 2024. godina.**

Za realizaciju planiranih projekta koji su predviđeni da se implementiraju u 2022. godini, planirano je ukupno **1.386.251,00 KM**. Za realizaciju po sektorima predviđeno je; za ekonomski sektor **501.851,00 KM**, društveni sektor **318.400,00 KM**, i sektor okoliša **566.000,00 KM**.

U nastavku su grafički prikaz financijske strukture planiranih projekata po sektorima, i prikaz strukture realiziranih projekata po izvorima financiranja za 2022.



Za implementaciju projekta iz Integrirane Strategije razvoja općine Žepče 2018.-2027. u 2022. godini najviše sredstava je osigurano iz vanjskih izvora financiranja a postotak ostvarenja je **77,47%**.

Općina Žepče je tokom prethodnog perioda nastavila uspješnu suradnju i koordinaciju sa domaćim institucijama na razini Kantona, Federacije BiH i BiH, kao i sa međunarodnim organizacijama UNDP koja implementira sredstva Vlade Švicarske, USAID /CRS, EU, WHAM, MarketMakers, GIZ, Međunarodna organizacija rada (ILO), Republika Hrvatska.

Od eksternih institucija suradnja je nastavljena sa:

INTERREG IPA – Program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014.-2020 - Projekt centrikomNET (2020-2022); UNDP/Vlada Švicarska (program MEG), Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, INTERREG MED program kroz projekt CreativeWear Plus, Međunarodna organizacija rada (ILO) kroz projekt T4E – Obuka za poslodavca, GIZ i brojni drugi.

Od domaćih institucija suradnja je ostvarena sa: Federalnim ministarstvom razvoja, poduzetništva i obrta, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo prostornog uređenja Vlade Zeničko-dobojske županije, Vlada ZDK, Zavod zdravstvenog osiguranja ZDK.

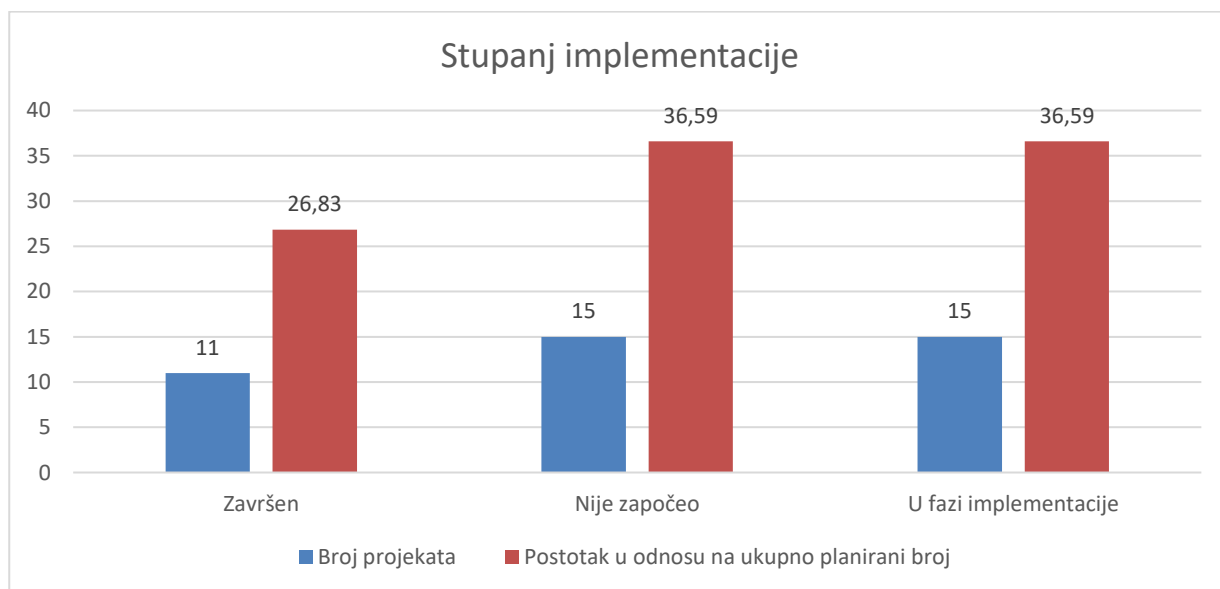
### 3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE INTEGRIRANOG RAZVOJA OPĆINE ŽEPČE

#### 3.1. Pregled implementacije Strategije u izvještajnoj 2022. godini

Planom implementacije za 2022. godinu su planirano je **38 projekta**, a u toku godine su sa implementacijom počela 3 nova projekta koja nisu bila predviđena planom čime je ukupan broj povećan na 41. Od ukupno 41 projekta, **15** projekata koji su započeli u 2022. godini nastavlja sa implementacijom u narednim godinama, **11** projekta je u potpunosti završeno, a **15** projekta nije još počelo sa implementacijom tj početak njihove implementacije je planiran za naredne godine, zbog ne dostupnosti finansijskih sredstva za njihovu implementaciju u 2022. godini.

Kada je riječ o finansijskoj realizaciji, ukupna realizacija projekta je **190 %** u odnosu na Plan. Pri tome, u ukupnom broju realiziranih projekta **22,53 %** se odnosi na financiranje iz općinskog proračuna dok je **77,47 %** iz vanjskih izvora financiranja. Uspoređujući planiranu strukturu po izvorima financiranja gdje je u Planu implementacije za 2022. godinu bilo predviđeno financiranje projekta sa 33,38 % iz općinskog proračuna, a 66,62 % iz vanjskih izvora financiranja, može se zaključiti da su učinkovito realizirane aktivnosti na privlačenju vanjskih izvora sredstava iz razloga što su sredstva iz vanjskih izvora financiranja veća od planiranih.

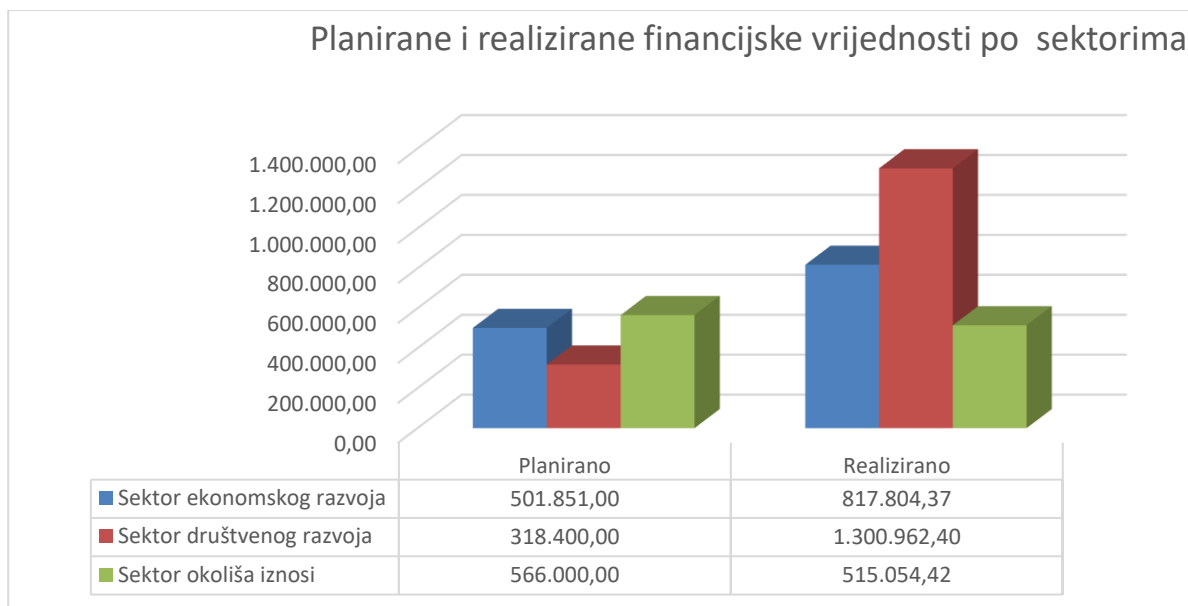
***U nastavku je grafički prikaz stupnja realizacije projekta***



Iako na postotak realizacije ukupnog broja projekta utiču brojni faktori ipak se može zaključiti da je Općina Žepče i dalje jedna od naprednijih općina koja je uspjela povući velik iznos sredstava iz vanjskih izvora i to **2.040.302,28 KM**. Jedan od načina kojim je Općina Žepče dostigla visok stepen realizacije projekta jeste dobro planiranje, kvalitetan timski rad kao i napredno poznavanje pisanja projektnih aplikacija i osiguranje sredstava sa viših nivoa vlasti, koje za potrebe općine Žepče provodi Razvojna agencija Žepče. Ukupna vrijednost planiranih i realiziranih novčanih sredstava za realizaciju projekta u 2022. godini:

- iz SC 1. Sektor ekonomskog razvoja iznosi **501.851,00 KM**, a do sada je ukupno uloženo **817.804,37 KM**
- iz SC 2. Sektor društvenog razvoja iznosi **318.400,00 KM**, a do sada je ukupno uloženo **1.300.962,40 KM**
- iz SC 3. Sektor okoliša iznosi **566.000,00 KM**, a do sada je ukupno uloženo **515.054,42 KM**.

**U nastavku je grafički prikaz financijske implementacije projekta.**



U tabelama u nastavku je dat detaljan prikaz ukupno realiziranih projekta u odnosu na planirano, ukupno i po sektorima.

**Tabela 1. Pregled planiranih naspram ostvarenih projekta u 2022. godini (svi sektori)**

PREGLED (potpuno ili djelomično realizirani projekti)	Broj projekta	Ukupno	Iz proračuna	Iz vanjskih izvora
<b>PLANIRANO</b>				
A. Ukupan broj planiranih projekta	38	1.386.251,00	462.727,00	923.524,00
% struktura financiranja od A				
<b>U REALIZACIJI</b>			33,38 %	66,62 %
B. Ukupan broj djelomično realiziranih proj.	15	1.842.690,13 KM	316.711,73 KM	1.525.978,40 KM
% djelomično realiziranih projekta (od A)	39,47%	132,93%		
% struktura (od B)			17,19%	82,81%
C. Ukupan broj ne započelih projekta	15	0,00 KM	0,00 KM	0,00 KM
% ne započelih projekta (od A)	39,47 %	0%		
% struktura (od C)			0 %	0 %
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekta	11	791.131,06 KM	276.807,18 KM	514.323,88 KM
% u cijelosti završenih projekta (od A)	28,95 %	57,07%		
% struktura (od D)			34,99%	65,01%

**Tabela 2.** Financijska projekcija planiranih i ostvarenih projekta raspoređenih po sektorima na osnovu Plana implementacije 3 (1+2), za 2022. godinu.

2022. godina	Zbir financijskih vrijednosti projekta		Struktura financiranja realiziranih projekta	
	Planirano	Realizirano	Proračun (%)	Ostalo (%)
Ekonomski razvoj	501.851,00	817.804,37	14,20%	85,80%
Društveni razvoj	318.400,00	1.300.962,40	13,85%	86,15%
Ekološki razvoj	566.000,00	515.054,42	57,71%	42,29%
Ukupno	1.386.251,00	2.633.821,19	22,53	77,47
% po planu implementacije		190%		

### Sektor ekonomskog razvoja

U 2022. godini planirano je da sa realizacijom počne 10 projekta. Tijekom godine, uslijed pozitivnog odgovora donatora, sa implementacijom su započela 3 nova projekta koja nisu bila uvrštena u Plan. Do kraja 2022. godine, u potpunosti je završeno 6 projekta, 4 projekta, u skladu sa planom nastavlja s provedbom i u narednoj godini, a 3 projekta će početi sa realizacijom u narednim godinama.

U ovom sektoru sredstva koja su namijenjena za realizaciju projekta su bila realizirana uglavnom iz vanjskih izvora financiranja. (Detaljne informacije su prikazane u tabelama u nastavku). Ukupna vrijednost planiranih novčanih sredstava za realizaciju projekta iz SC 1. iznosi **501.851,00 KM**, a u 2022. je ukupno uloženo **817.804,37 KM**. Iz općinskog proračuna u 2022. godini uloženo je **116.146,12 KM**, što je **14,2%** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta, a financiranje iz ostalih izvora u 2022. godini iznosi **701.658,25 KM**, što je **85,8%** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta.

**Ukupna financijska realizacija SC 1 iznosi 162,96%.**

Fokus u 2022. godini i dalje je ostao na povećanju razvojnih potencijala općine, kao i jačanje poduzetničkih kapaciteta osoba na području općine.

Važno je posebno istaknuti projekte „Povećanje konkurentnosti transnacionalnih centara poslovnih kompetencija i mreža – centrikomeNET“, „Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih“ i projekt „CreativeWear Plus“ iz razloga što navedeni projekti imaju veliku važnost i ulogu u ispunjenju sektorskog cilja 1. Razvijen sektor mikro, malih i srednjih poduzeća do 2022.g. čiji je cilj unaprijediti održivi ekonomski razvoj u BiH primjenom inovativnih modela i pristupa u jačanju konkurentnosti lokalnih malih i srednjih poduzeća. Navedeni projekti imaju veliku financijsku vrijednost i doprinose ispunjenju sektorskog cilja ekonomskog razvoja.

**Tabela 3.** Pregled planiranih i ostvarenih projekta u ekonomskom sektoru u 2022. godini

PREGLED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekta	Ukupno	Iz proračuna	Iz vanjskih izvora
<b>PLANIRANO</b>				
A. Ukupan broj planiranih projekta	10	501.851,00 KM	74.127,00 KM	427.724,00 KM
% struktura financiranja od A			14,77%	85,23%
<b>U REALIZACIJI</b>				
B. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	4	490.473,31 KM	52.857,17 KM	437.616,14 KM
% djelomično realiziranih projekta (od A)	40%	97,73%		
% struktura (od B)			10,78%	89,22%

C. Ukupan broj ne započelih projekta	3	0,00 KM	0,00 KM	0,00 KM
% ne započelih projekta (od A)	30%	0%		
% struktura (od C)			0%	0%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekta	6	327.331,06 KM	63.288,95KM	264.042,11 KM
% u cijelosti završenih projekta (od A)	60%	65,23%		
% struktura (od D)			19,33%	80,67%

### Sektor društvenog razvoja

U 2022. godini planirano je da sa realizacijom počne 15 projekata. U skladu sa planom, potpuno su završena 3 projekta, 7 projekta nastavlja s provedbom i u narednoj godini, a 5 projekta će početi sa realizacijom u narednim godinama, iz razloga što nisu bili dostupni izvori financiranja za iste.

U ovom sektoru sredstva koja su namijenjena za realizaciju projekta su bila realizirana uglavnom iz vanjskih izvora (detaljne informacije su prikazane u tabeli u nastavku). Ukupna vrijednost planiranih novčanih sredstava za realizaciju projekta iz SC 2. iznosi **318.400,00 KM**, a do sada je ukupno uloženo **1.300.962,40 KM**. Iz općinskog proračuna u 2022. godini uloženo je **180.118,37 KM**, što je **13,85 %** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta, a financiranje iz ostalih izvora u 2022. godini iznosi **1.120.844,03 KM**, što je **86,15%** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta. Obzirom na velik priliv sredstava, stupanj realizacije je značajno premašio plan.

**Ukupna financijska realizacija SC 2 iznosi 408,59 %.**

Najznačajniji projekti u 2022. godini u oblasti društvenog sektora su: „Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču“, i „Izgradnja sportske školske dvorane OŠ Mjestova Ravan“.

**Tabela 4. Pregled planiranih i ostvarenih projekta u društvenom sektoru 2022. godini.**

PREGLED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekta	Ukupno	Iz proračuna	Iz vanjskih izvora
<b>PLANIRANO</b>				
A. Ukupan broj planiranih projekta	15	318.400,00 KM	32.600,00 KM	285.800,00 KM
% struktura financiranja od A			10,24%	89,76%
<b>U REALIZACIJI</b>				
B. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	7	1.239.962,40 KM	166.600,14 KM	1.073.362,26 KM
% djelomično realiziranih projekta (od A)	46,67%	389,44%		
% struktura (od B)			13,44%	86,56%
C. Ukupan broj ne započelih projekta	5	0,00 KM	0,00 KM	0,00 KM
% ne započelih projekta (od A)	33,33%	0%		
% struktura (od C)			0%	0%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekta	3	61.000,00 KM	13.518,23 KM	47.481,77 KM
% u cijelosti završenih projekta (od A)	20%	19,16%		
% struktura (od D)			22,16%	77,84%

## Sektor zaštite okoliša/životne sredine

U 2022. godini planirano je da sa realizacijom počne 13 projekta, 4 projekta su započela u skladu sa planom te se nastavlja s provedbom i u narednoj godini, 2 projekta su završena, a 7 projekata će početi sa realizacijom u narednim godinama, iz razloga što nisu bili dostupni izvori financiranja.

Ukupna vrijednost planiranih novčanih sredstava za realizaciju projekta iz SC 3. iznosi **566.000,00 KM**, a u 2022. je ukupno uloženo **515.054,42 KM**. Iz općinskog proračuna u 2022. godini uloženo je **297.254,42 KM**, što je **57,71%** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta, a financiranje iz ostalih izvora u 2022. godini iznosi **217.800,00 KM**, što je **42,29%** realizacije sredstava ukupne vrijednosti proračuna projekta.

### Ukupna realizacija SC 3 iznosi 91%.

Najznačajniji projekti u 2022. godini u oblasti okoliša/zaštite životne sredine su višegodišnji projekti „Proširenje organiziranog prikupljanja otpada na područje cijele općine Žepče“; „Gradska voda za ruralna naselja“; „Zamjena postojeće rasvjete sa LED rasvjetom – grad Žepče i ruralna područja (područja koja gravitiraju prema gradu)“; „Spajanje kanalizacije prigradskih naselja na postojeći prečistač kanalizacije“, Izgradnja objekta pretovarne stanice u Žepču (2020-2023), Sanacija infrastrukture gradske kotlovnice (2020-2023), idr. U narednom periodu nastavit će se aktivnosti na projektu izgradnje kanalizacionog i vodovodnog sustava, te unapređenja energetske učinkovitosti javnih institucija.

**Tabela 5. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u sektoru okoliša/ zaštite životne sredine u 2022.godini.**

PREGLED (cijeli i djelomično realizirani projekti)	Broj projekta	Ukupno	Iz proračuna	Iz vanjskih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekta	13	566.000,00 KM	356.000,00 KM	210.000,00 KM
% struktura financiranja od A			62,90%	37,10%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj djelomično realiziranih projekata	4	112.254,42 KM	97.254,42 KM	15.000,00 KM
% djelomično realiziranih projekta (od A)	30,77%	19,83%		
% struktura (od B)			86,64%	13,36%
C. Ukupan broj ne započelih projekata	7	0,00 KM	0,00 KM	0,00 KM
% ne započelih projekta (od A)	53,85%	0%		
% struktura (od C)			0%	0%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekta	2	402.800,00 KM	200.000,00 KM	202.800,00 KM
% u cijelosti završenih projekta (od A)	15,39%	71,17%		
% struktura (od D)			49,65%	50,35%

### 3.2 Ključni rezultati i ostvareni napredak

Prilikom izrade sektorskih razvojnih planova, kao i u prethodni godinama, poseban fokus je stavljen na komplementarnost svakog od planova te se vodilo računa da implementacija jednog plana nema negativan utjecaj na implementaciju ostala dva sektorska plana. Elementi sektorskog plana gospodarskog razvoja usklađeni su sa principima zaštite životne sredine i svakako će imati utjecaj i na društveni razvoj općine.

Jačanjem poduzetničke infrastrukture se istovremeno unapređuje i društvena infrastruktura lokalne zajednice, a jačanjem kapaciteta lokalnih poljoprivrednih proizvođača očekuje se podizanje životnog standarda značajnog dijela stanovništva, što će imati pozitivan efekt i na društveni razvoj općine.

Strateške intervencije definirane u sektoru društvenog razvoja se prvenstveno odnose na uravnotežen razvoj društvene infrastrukture u urbanim i ruralnim dijelovima općine te povećanja kapaciteta lokalne zajednice da prevenira i učinkovito odgovori na rizike od katastrofa. Unaprjeđenje društvene infrastrukture (rekonstrukcija, proširenje i izgradnja školskih i predškolskih objekata, sportsko-kulturnih objekata i terena, itd.) pogoduje jačanju poslovne atraktivnosti općine, dok uređenje vodotoka i unaprjeđuje zaštitu okoliša. Nadalje, uspostavljanje efikasnije lokalne uprave i organizacija civilnog društva, te jačanje njihovih kapaciteta za namicanje sredstava iz vanjskih izvora namijenjenim za strateške intervencije, imaju podjednak utjecaj na implementaciju sva tri sektorska razvojna plana.

Sektor zaštite okoliša predviđa strateške intervencije čija realizacija ima pozitivan utjecaj na kvalitetu života svih građana, posebno na stanje komunalne i javne infrastrukture. Osnovni projekti u sektoru zaštite okoliša jesu rekonstrukcija i izgradnja vodovodnog sustava, izgradnja kanalizacionog sustava kako u urbanom tako i u ruralnom području, unaprjeđenje infrastrukture za selektivno prikupljanje otpada, te primjena energetske učinkovitosti u javnim objektima i javnoj rasvjeti kao i unaprjeđenje i proširenje sustava daljinskog grijanja. Poboljšanje komunalne i javne infrastrukture značajno će doprinijeti investicionoj atraktivnosti općine, i omogućiti unaprjeđenje kulturnog i sportskog sadržaja, a time i kvalitetnijeg društvenog života građana.

### **Ekonomski razvoj**

#### **Sektorski cilj 1: Razvijen sektor mikro, malih i srednjih poduzeća do 2022.g.**

*Ishod 1: Do 2027. godine, povećan broj mikro, malih i srednjih poduzeća na 1.000 stanovnika za najmanje 10% u odnosu na godinu koja je prethodila podršci u okviru grant sheme,*

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 1: 1.1.2.2. Uspostava poslovne zone Radovlje (2020-2022), 1.1.3.5. Gospodarski forum (2018-2022), 1.1.3.3. Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2022), 1.2.1.1. Jačanje konkurentnosti transnacionalnih centara i mreža poslovnih kompetencija (2020-2022).

*Ishod 2: Do 2022.g. otvoreno do 500 novih radnih mjesta u realnom sektoru.*

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 2: 1.2.2.2. Intenziviranje plasteničke proizvodnje u općini Žepče (2018-2022), 1.1.3.3. Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2022), 1.2.1.1. Jačanje konkurentnosti transnacionalnih centara i mreža poslovnih kompetencija (2020-2022).

*Ishod 3: Do 2022. najmanje 80% ispitanih poslodavaca je zadovoljno kompetencijama novouposlenih radnika.*

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 3: 1.2.1.1. Jačanje konkurentnosti transnacionalnih centara i mreža poslovnih kompetencija (2020-2022)", 1.1.3.3. Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2022).

Jedan od mehanizama podrške razvoju i promociji MSP sektora općine Žepče je međunarodno poslovna konferencija Gospodarski forum općine Žepče, koji je u 2022. godini, okupio veliki broj sudionika različitog kalibra kao što su direktori privatnih poduzeća, predstavnici državnih institucija, javnih poduzeća, osnovnih i srednjih škola, predstavnici privatnog i nevladinog sektora, lokalnih i regionalnih medija idr. Promovirane su prednosti općine u privlačenju znanja iz dijaspore, kao i povezivanje gospodarstvenika sa razvojno – obrazovnim i istraživačkim institucijama. Sektorski cilj je predviđen da traje u kontinuitetu do 2022. godine tako da su realizirani projekti imali veliki utjecaj na ispunjenje zadatog sektorskog cilja.

## **Sektorski cilj 2: Povećan plasman poljoprivrednih proizvoda na tržište do 2022.g.**

*Ishod 1: Do 2022.g. ostvareno najmanje 500.000 KM prihoda od plasmana povrća;*

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda: 1.2.2.2.; Intenziviranje plasteničke proizvodnje u općini Žepče (2018-2022).

U 2022. godini planirane aktivnosti na realizaciji postavljenog sektorskog cilja su nastavile sa implementacijom, nastavljeno je sistematsko podupiranje poljoprivredne proizvodnje putem Javnog poziva općine Žepče za poticaje u poljoprivredi, kao i Javnih poziva viših instanci vlasti. Nastavljena je podrška razvoju primarne poljoprivredne proizvodnje na prostoru općine.

### **Društveni razvoj**

## **Sektorski cilj 2: Unaprijeđena zdravstvena i socijalna sigurnost građana do 2022.g.**

*Ishod 1: Do 2022.g. povećano zadovoljstvo građana uslugama zdravstvene zaštite u lokalnim ambulancama za najmanje 15 procentnih poena u odnosu na 2018. g.;*

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 2: 2.1.2.4. Unapređenje zdravlja žena i djevojaka u ruralnim područjima (2018-2022);

## **Sektorski cilj 2: Smanjeni rizici od katastrofa do 2023.g.**

*Ishod 1: Do 2022. zadovoljstvo građana radom CZ na sprečavanju posljedica prirodnih katastrofa veće je za najmanje 10 procentnih poena u odnosu na 2016.g.;*

Projekti koji doprinose ispunjenju ishoda 1: 2.2.1.2. Jačanje udruženja građana u općini Žepče čije djelatnosti su od značaja za zaštitu i spašavanje (2018-2022);

*Ishod 2: Do 2022. rizici od klizišta i mina smanjeni za kategoriju niže u odnosu na 2019.g.*

Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 2: 2.2.2.2. Deminiranje Žepče -Jug (2020-2022).

U 2022. godini nastavljene su aktivnosti na unapređenju suradnje sa nevladinim sektorom. Nastavljena je suradnja Gorske službe spašavanja Žepče i Službe za civilnu zaštitu i vatrogasne postrojbe. Na ovaj način se unapređuje razmjena znanja. U dosadašnjem periodu su stvorene pretpostavke za ostvarenje sektorskog cilja, kao i očekivanih ishoda, međutim mora se usmjeriti veći fokus u narednom periodu.

## **Sektorski cilj 3: Do 2020.g. svi mladi imaju ravnopravan pristup osnovnom i srednjem obrazovanju usklađenim sa potrebama tržišta rada.**

*Ishod 1: Do 2022.g. najmanje 70% anketiranih roditelja je zadovoljno prostornim uvjetima u školi u kojima borave njihova djeca.;*

Projekti koji doprinose ispunjenju ishoda1: 2.3.1.2. Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču (2018-2022).

*Ishod 2: Do 2022.g. najmanje 70% ispitanih učenika je zadovoljno obrazovnim programima u formalnom i neformalnom obrazovanju na teritoriji općine Žepče*

Projekti doprinose ispunjenju ishoda 2: 2.3.1.2. Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču (2018-2022); 2.3.2.1. Pametna škola (2018-2022); STEM obrazovanje (2019-2022).

U 2022. godini nastavljene su aktivnosti na ostvarenju sektorskog cilja 3. nizom projekta, od kojih je najznačajniji „2.3.1.2. Izgradnja središnje Osnovne škole u Žepču“ – projekt u realizaciji. Projektom se rješavaju višegodišnji problemi u radu i normalnom odvijanju nastave, za čiju realizaciju se kontinuirano osiguravaju sredstva za nastavak radova i to iz eksternih izvora financiranja. Promatrajući definirane ishode možemo zaključiti da je postignut značajan napredak i ostvarenje očekivanih ishoda u prethodnom periodu, što direktno ima utjecaj na ostvarenje definiranog sektorskog cilja.

## **Sektor zaštite i unapređenja okoliša**

### **Sektorski cilj 1: Unaprijeđena vodovodna i kanalizaciona infrastruktura do 2022.g.**

*Ishod 1: Do 2022.g. zadovoljstvo građana uslugama snabdijevanja vodom 8 procentnih poena veće u odnosu na 2016.g.; Projekti koji su doprinijeli ispunjenju ishoda 1: 3.1.2.5. Gradska voda za ruralna naselja (2018-2022), i 3.1.1.1. Spajanje kanalizacije prigradskih naselja na postojeći prečistač kanalizacije (2021-2022).*

U 2022. godini nastavljene su aktivnosti na implementaciji projekta vezanih za unapređenje vodovodne i kanalizacione infrastrukture. U sklopu sektorskog cilja unaprijeđena vodovodna i kanalizaciona infrastruktura implementira se projekt 3.1.2.5. Gradska voda za ruralna naselja (2018-2022).

### **Sektorski cilj 2: Unaprijeđen sustav upravljanja krutim otpadom do 2022.g.**

*Ishod 1: Do 2022.g. zadovoljstvo građana uslugama prikupljanja otpada i odvoza smeća je za najmanje 11 procentnih poena veće u odnosu na 2016.g.; Projekti koji su pridonijeli ispunjenju ishoda 1: 3.2.1.3. Proširenje organiziranog prikupljanja otpada na područje cijele općine Žepče (2021-2022); 3.2.2.1. Uspostava sistema prikupljanja elektronskog otpada (2019-2020), 3.2.2.2. Izgradnja objekta pretovarne stanice u Žepču (2020-2023).*

Nastavak realizacije navedenih projekata se očekuje i u narednim godinama.

### **Sektorski cilj 3: Unaprijeđena energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije do 2022.g**

*Ishod 1: Do 2022.g. iznos troškova javne rasvjete po jednom rasvjetnom tijelu je manji za najmanje 20% u odnosu na 2016.g.; Projekti koji doprinose ispunjenju ishoda 1: 3.3.1.2. Zamjena postojeće rasvjete sa LED rasvjetom – grad Žepče i ruralna područja (područja koja gravitiraju prema gradu) (2018-2022).*

## **3.3. Vertikalna i horizontalna usklađenost i nivo integriranosti**

U skladu sa planiranim razvojnim prioritetima koji su vertikalno usklađeni sa strateškim i planskim dokumentima viših nivoa vlasti, općina je u izvještajnom periodu realizirala počela/nastavila sa realizacijom projekta: 1.1.2.2. Uspostava poslovne zone Radovlje (2020-2022), 2.3.1.2. Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču (2018-2022), 3.1.2.5. Gradska voda za ruralna naselja (2018-2022)".

Na osnovu prikazanih realizacija projekta i ostvarenja sektorskih ciljeva, vidljiva je međusobna integriranost i povezanost sektorskih i strateških ciljeva. Elementi sektorskog plana ekonomskog razvoja usklađeni su sa principima zaštite životne sredine i svakako će imati utjecaj i na društveni razvoj općine. Jačanjem poduzetničke infrastrukture se istovremeno unapređuje i društvena infrastruktura lokalne zajednice, a jačanjem kapaciteta lokalnih poljoprivrednih proizvođača očekuje se podizanje životnog standarda značajnog dijela stanovništva, što će imati pozitivan efekt i na društveni razvoj općine. Na osnovu prikazanih realizacija projekta i ostvarenja sektorskih ciljeva, vidljiva je međusobna integriranost i povezanost sektorskih i strateških ciljeva. Uređenje poslovne infrastrukture u okviru ekonomskog sektora, istovremeno ima i snažan utjecajna društveni razvoj, kroz stvaranje uvjeta za zapošljavanje i poboljšavanje standarda života građana.

Strateške intervencije definirane u sektoru društvenog razvoja, kao i prethodnih godina, se prvenstveno odnose na uravnotežen razvoj društvene infrastrukture u urbanim i ruralnim dijelovima općine te povećanja kapaciteta lokalne zajednice da prevenira i učinkovito odgovori na rizike od katastrofa. Unaprijeđenje društvene infrastrukture (rekonstrukcija, proširenje i izgradnja školskih i predškolskih objekata, sportsko-kulturnih objekata i terena, itd.) pogoduje jačanju poslovne atraktivnosti općine, dok uređenje vodotoka i sanacija klizišta unapređuje zaštitu okoliša. U oblasti društvenog razvoja najviše se ulagalo u putnu infrastrukturu, što značajno doprinosi razvoju i ekonomskog i sektora zaštite okoliša. Nadalje, uspostavljanje učinkovitije lokalne uprave i organizacija civilnog društva, te jačanje njihovih kapaciteta za namicanje

sredstava iz vanjskih izvora namijenjenim za strateške intervencije, imaju podjednak utjecaj na implementaciju sva tri sektorska razvojna plana.

Sektor zaštite okoliša predviđa strateške intervencije čija realizacija ima pozitivan utjecaj na kvalitetu života svih građana, posebno na stanje komunalne i javne infrastrukture. Osnovni projekti u sektoru zaštite okoliša jesu rekonstrukcija i izgradnja vodovodnog sistema, izgradnja kanizacionog sistema kako u urbanom tako i u ruralnom području, unaprjeđenje infrastrukture za selektivno prikupljanje otpada, te primjena energetske učinkovitosti u javnim objektima i javnoj rasvjeti. Poboljšanje komunalne i javne infrastrukture značajno će doprinijeti investicionoj atraktivnosti općine, i omogućiti unaprjeđenje kulturnog i sportskog sadržaja, a time i kvalitetnijeg društvenog života građana.

U pogledu horizontalne usklađenosti značajno je naglasiti projekte „1.1.2.2. Uspostava poslovne zone Radovlje (2020-2022)“, i „1.1.3.3. Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2022)“ koji su u okviru ekonomskog sektora, istovremeno imaju i snažan utjecaj na sektor društvenog razvoja, kroz stvaranje uvjeta za zapošljavanje i poboljšavanje standarda života građana. Neki od financijski zahtjevnijih projekata koji su realizirani sredstvima viših nivoa vlasti i međunarodnih organizacija su navedeni u nastavku:

1. Jačanje konkurentnosti transnacionalnih centara i mreža poslovnih kompetencija (2020-2022),
2. Sustavno poticati i financijski podupirati razvoj poduzetničkog duha i poduzetničke inicijative mladih (2018-2022),
3. Izgradnja središnje osnovne škole u Žepču (2018-2022),
4. Proširenje organiziranog prikupljanja otpada na područje cijele općine Žepče (2021-2022),
5. Jačanje otpornosti na prirodne katastrofe i unaprjeđenje strategije pripravnosti - PREPS (2020 - 2022)
6. Zamjena postojeće rasvjete sa LED rasvjetom – grad Žepče i ruralna područja (područja koja gravitiraju prema gradu) (2018-2022),
7. CretiveWear Plus

### **3.4. Institucionalni kapaciteti općinske uprave i suradnja sa bitnim akterima**

Proces izrade Integrirane Strategije razvoja Općine Žepče 2018 - 2027, iniciran je 2017.g. od strane Općinskog načelnika i podržan od strane Općinskog vijeća, a započeo je potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju između Općine Žepče i UNDP-a, te formiranjem radnih tijela – Općinskog razvojnog tima i Partnerske grupe. Razvojna agencija Žepče ima funkciju upravljanja razvojem i vodila je cjelokupan proces izrade strategije. Preporukama u okviru LID projekta, svakom šefu Službe dodijeljeni su opisi poslova koji se odnose na planiranje, implementaciju, praćenje i izvještavanje o strateškim aktivnostima što uvelike olakšava rad RAŽ-a kao JURA-e i uvođenje sistemskog upravljanja razvojem.

Neophodno je i u narednom periodu raditi na jačanju kapaciteta osoblja u RAŽ-u i općinskim službama koje je usko povezano sa implementacijom Integrirane strategije razvoja općine Žepče. Komunikaciju je neophodno unaprijediti i u radu sa eksternim akterima koji rade na implementaciji i dostavljanju podataka o realizaciji strateških projekata. Imajući u vidu donesenu Uredbu o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringa i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine (objavljena u Službenim novinama Federacije BiH broj 74 od 9.10.2019.), a koja obvezuje i Općine u vršenju procesa strateškog planiranja, pripreme, implementacije, monitoringa i revizije strateških dokumenata, potrebno je još odgovornije pristupiti ovome procesu u cilju bolje sinkronizacije između donositelja i provoditelja odluka, ali i kod integracije sa strateškim procesima planiranja na višim razinama.

## **4. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI**

Na području općine Žepče živi 30.219 stanovnika. Broj zaposlenih na dan 31.12.2021. je 5.568. Uspoređujući općinu u pogledu vitalnih makro indikatora sa prosjekom u FBiH može se zaključiti da su se u proteklom periodu implementacije desile određene promjene na makroekonomskom nivou iako se razmatra period od jedne godine. Podaci o prihodima po glavi stanovnika dostupni su za 2021. godinu. Prema tim podacima,

porezni prihodi po glavi stanovnika su u općini Žepče najmanji u Zeničko – dobojskom kantonu - 101 KM<sup>1</sup>. Broj registriranih poslovnih subjekta u Općini Žepče u 2021. godini za koji imamo najažurnije podatke je bio Fizička lica i obrtnici – 510, te Pravna lica<sup>2</sup> – 561. Broj pravnih lica u odnosu na 2015. godinu je blagom je porastu koji iznosi cca 7%. Prosječna neto plata zaposlenih u općini Žepče u 2021. godini iznosila je 720 KM, što je porast od cca 50 KM u odnosu na prethodnu godinu, a prosječna neto plata u FBiH za 2020. godinu iznosi 996,00 KM.

## 5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Realizacija Integrirane strategije razvoja općine Žepče za 2022. Godinu je izrazito visoka, što pokazuje postotak ostvarenja financijske realizacije plana od **190%**.

U pogledu privlačenja vanjskih sredstava postotak od 77,47% uloženi vanjskih sredstava ukazuje na veoma zadovoljavajuće stanje te da bi u narednom ciklus planiranja trebalo nastaviti izvršavati detaljniju i realniju analizu vanjskih izvora. U domenu zapažanja o ostvarenom kvalitetu sistemskog upravljanja razvojem bitno je naglasiti:

- Plan implementacije Integrirane Strategije razvoja općine Žepče za period 2018-2027. godinu je pripremljen u skladu sa standardiziranom Metodologijom za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MIPRO) (te je korišten kao jedan od osnovnih ulaznih dokumenata tokom izrade općinskog proračuna i ostalih programskih dokumenata);
- Postignut je značajan napredak u suradnji sa privatnim sektorom. Lokalni ekonomski forum (LEF) koji je osnovan u cilju jačanja javno-privatnog dijaloga i aktivnog uključivanja privatnog sektora u implementaciju projekta ekonomskog razvoja održava svoje redovne sastanke, i svojim radom, sugestijama i prijedlozima pomaže u planiranju i implementiranju Strategije razvoja.

### Na osnovu detaljne analize implementacije Strategije u 2022. godini može se zaključiti sljedeće:

Struktura implementiranih projekata u 2022. godini u općini Žepče ukazuje na jasno definiran strateški pristup, adekvatno planiranje proračuna, dobru procjenu i realna očekivanja u smislu vanjskih izvora. Realizacija velikog broja kapitalnih investicija, će imati veliki utjecaj na ekonomski i društveni razvoj, a u narednim godinama očekuju se još konkretniji rezultati u smislu novoosnovanih poduzeća, povećanja broja radnih mjesta, a samim tim i bolje vrijednosti makro pokazatelja. U narednom planskom periodu posebnu pažnju treba posvetiti:

- Kvalitetnoj i blagovremenoj pripremi projektnih prijedloga i apliciranje na dostupne eksterne izvore financiranja. Kao uvjet za apliciranje projekta višim razinama vlasti je osiguranje neophodne projektne dokumentacije a što obvezuje i povećanje stavke u proračunu za pripremu projektne dokumentacije;
- Jačati kapaciteti lokalne uprave i aktera iz užeg i šireg okruženja kako za pisanje projekta, tako i lobiranje i druge oblike privlačenja vanjskih izvora financiranja implementacije Strategije;
- Unaprijediti suradnju sa privrednim sektorom s ciljem praćenja, mjerenja i vrednovanja utjecaja investicija poslovnog sektora na implementaciju strategije;
- Jačati međusobnu koordinaciju i uključenost privatnog i nevladinog sektora u svim fazama procesa strateškog planiranja, implementacije, praćenja i izvještavanja;
- U narednom planskom periodu staviti dodatni naglasak na razvoj poljoprivrede koja je od velikog značaja za stanovništvo općine Žepče.

Žepče, 10.02.2023.



Direktorica RAŽ-a  
Branka Janko

<sup>1</sup> Makroekonomski pokazatelji po kantonima FBiH za 2021– Federalni zavod za programiranje razvoja

<sup>2</sup> Makroekonomski pokazatelji po kantonima FBiH za 2021– Federalni zavod za programiranje razvoja